

om de Mænd, som saaledes ere interesserede i, at Alt er gaaet lovligt til, at de selv ere Part i Sagen, og at de derfor ikke kunde kaldes uwillige Vidner. Det er kun i denne Betydning, at jeg har brugt Ordet „uwillige Vidner“, og jeg har anset det for rigtigst at give denne Forklaring strax, for at undgaa videre Misforstaaelser under den følgende Forhandling.

Leth: Blandt de Anter, som ere reiste imod Valget, er der to, der, foruden de øvrige Anter, ere blemne udførlig omtalte, saavel af den ærede Ordfører som af flere andre ærede Medlemmer. Jeg sigter herved til den Ante, der er reist paa Grund af, at den skriftlige Afstemning blev forlagt fra Rådhuset til et Skolelokale, og fremdeles til den Ante, der er reist i Anledning af, at Valgbestyrrelsens Formand istedetfor at rette en Opfordring til Vælgerne om nu, forsaavidt der maatte være Noget, der ønskede at afgive deres Stemme, saa at melde sig, har givet en Frist af 10 Minuter. Jeg kan i alt Besøntligt henholde mig til, hvad der med Hensyn til disse to Anter allerede er yttret af den ærede Ordfører og af andre ærede Talere her i Salen, som nærmest høre til den Side, hvortil jeg hører. Naar det ærede Medlem fra Kjøbenhavn (Rimestad), om jeg opfattede ham rigtigst vilde forklare Udtrykket i Valgløvens § 40 saaledes, at man havde frit Valg, om man vilde lade den skriftlige Afstemning foregaa paa selve Raaringsstedet eller paa et nærliggende Sted, deler jeg den Mening, som af andre ærede Talere er fremfat her i Salen, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgtreds i saa Henseende tager fuldstændig feil og misforstaaar Bestemmelserne i Valgløvens § 40. Naar det der hedder: Valglisten føres saavidt muligt alle paa Raaringsstedet eller i Nærheden af dette, forstaaar jeg, det ikke saaledes, at saavidt muligt skulle Valglisten føres paa Raaringsstedet eller i Nærheden af dette, og at, dersom ingen af disse Ting ere mulige, kan man forlægge Stedet, hvor Valglisten skulle føres, til et andet mere fjerntliggende Sted. Saaledes forstaaar jeg ikke denne Sætning, og saaledes tror jeg ikke, at den bør forstaaes. Jeg kan ikke forstaa den anderledes, end at dette „saavidt muligt“ alene refererer sig til Raaringsstedet, saa at Meningen af Sætningen er den, at saavidt muligt skulle Valglisten føres paa selve Raaringsstedet, og kun naar dette ikke er muligt, er man berettiget til at foretage den skriftlige Afstemning paa et Sted, som ligger i Nærheden af Raaringsstedet. Man kan indrømme, at dette „saavidt muligt“ maatte ikke kan forstaaes i allerstrengeste Forstand, saaledes at man f. Ex. skulde være forpligtet til at føre Valglisten og modtage Stemmer ved den skriftlige Afstemning ogsaa under særdeles ugunstige Omstændigheder paa selve Raaringsstedet. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgtreds yttrede, om jeg forstod

ham ret ved en Leilighed i sit Foredrag, at han opfattede Raadhuset saaledes, at Listen skulle føres paa Raaringsstedet, saavidt dette kan ske paa en fornuftig og ordentlig Maade. Det er muligt, at man kan opfatte Lovstedet saaledes; der gives jo altid visse Nuancer, naar der staa „saavidt muligt“, og det bliver en Konduitesag at træffe disse Nuancer rigtig; men jeg hævder kun dette, at „saavidt muligt“ refererer sig alene til Raaringsstedet, og at Betydningen af Sætningen er den, at det kun er, naar det ikke er muligt at føre Valglisten paa Raaringsstedet, at man kan forlægge disses Førelse til et andet Sted i Nærheden af Valgstedet. Naar man spørger, om der har været nogen Grund til at sige, at det ikke var muligt og vel gjørligt i det foreliggende Tilfælde at føre Valglisten paa selve Raaringsstedet, altsaa i Rådhuset, tror jeg ikke, hvorledes man end vil bestemme Nuancen, at det kan siges, at der forelaa den mindste Hindring af nogen Betydning for at føre Valglisten paa Raaringsstedet, altsaa i selve Rådhuset. De ere jo i en hel Række af Aar blemne førte der, saa at der derved er tilfulde bevist, at det er meget vel muligt og gjørligt at føre dem der, og under disse Omstændigheder anser jeg det for en ligefrem Tilfidsættelse af Valgløvens § 40, at Valglisterens Førelse er bleven forlagt til Skolelokalet, hvad enten man vil kalde det nærliggende eller ikke. Naar man kjenner de mangfoldige smaa Bestræbelser, jeg kalder det smaa Bestræbelser, som finde Sted i Kjøbstæder for i det sidste Dieblit at skaffe Vælgere tilstede, saasnart det ved en Gjennemgaaelse af Listen, som ikke er saa uvnstelig under deres Førelse, viser sig, at det kniber med Kjøbstadens Kandidat — jeg siger, at, naar man kjenner disse mange smaa Bestræbelser — et andet Udtryk vil jeg ikke bruge, for ikke at komme til at sige Noget for stærkt —, holder jeg mig ikke istand til at garantere for, at en saadan Forlæggelse til Skolelokalet fra en eller anden Side kan have Karakteren af en af disse smaa Forholdsregler, hvorved man mulig tror at kunne opnaa nogle Stemmer for den Kandidat, som man ønsker valgt. Det er bekendt, at paa de Steder, hvor Valglisten føres, ere Klubberne omkring Bordene meget ofte belemrede med Folk, der holde Kontrol med, hvorledes de Vælgere stemme, der møde for at afgive deres Stemme. En saadan Kontrol hører man jævnlig imellem Mand og Mand Klage over, og det er ogsaa tidligere her i Salen blevet fremført, at netop denne Kontrol maatte mange Gange har bevirket, at en Stemme er falden anderledes, end den ellers vilde være falden, fordi vedkommende Vælger har set, at hans Foresattes Dre og Die hullede paa ham, eller idetmindste, at dette var Tilfældet fra Mand, hvis Omdømme han ikke turde sætte sig udover, fordi han var i ikke saa Maader i sit borgerlige Erhverv og Næring afhængig af dem.